

HLAVA, ŠUPINY,
JAZYK, OCAS

HLAVA

O Annalee Sapersteinové a o tom, proč se přistěhovala do Little Spindle, se tradovala spousta příběhů, ale Gracie měla nejraději ten o vlně veder.

V roce 1986 postihlo New York nesnesitelně horké léto a každý, kdo mohl, odjel z města. Chodníky žárem měkly, jednoho muže našli mrtvého ve vaně s elektrickým větrákem napůl ponořeným ve vodě vedle jeho chlupatých kolen a proud ve vedení naskakoval a zase vypadával jako světlo v lapači hmyzu plném mûr. V Upper West Side, nad pekařstvími a lahůdkářstvími, obchody Woolworth a Red Apple spali lidé jen na prostěradlech, cucali kapesníky plné drceného ledu, otevírali okna dokořán a modlili se, aby se zvedl aspoň vánek. Proto když jedné horké červencové noci řeka Hudson vystoupila z břehů a vydala se tropit neplechu, našla okno Ruth Blonské otevřené a zajištěné promáčknutou krabicí od bot z Candie's.

Ruth byla předtím ten den s přáteli v parku Riverside, kde si dávala citronovou zmrzlinu. Oblékla si na to tuniku v barvě khaki, což byla ve skutečnosti stará noční košilka, kterou Ruth se smíše-

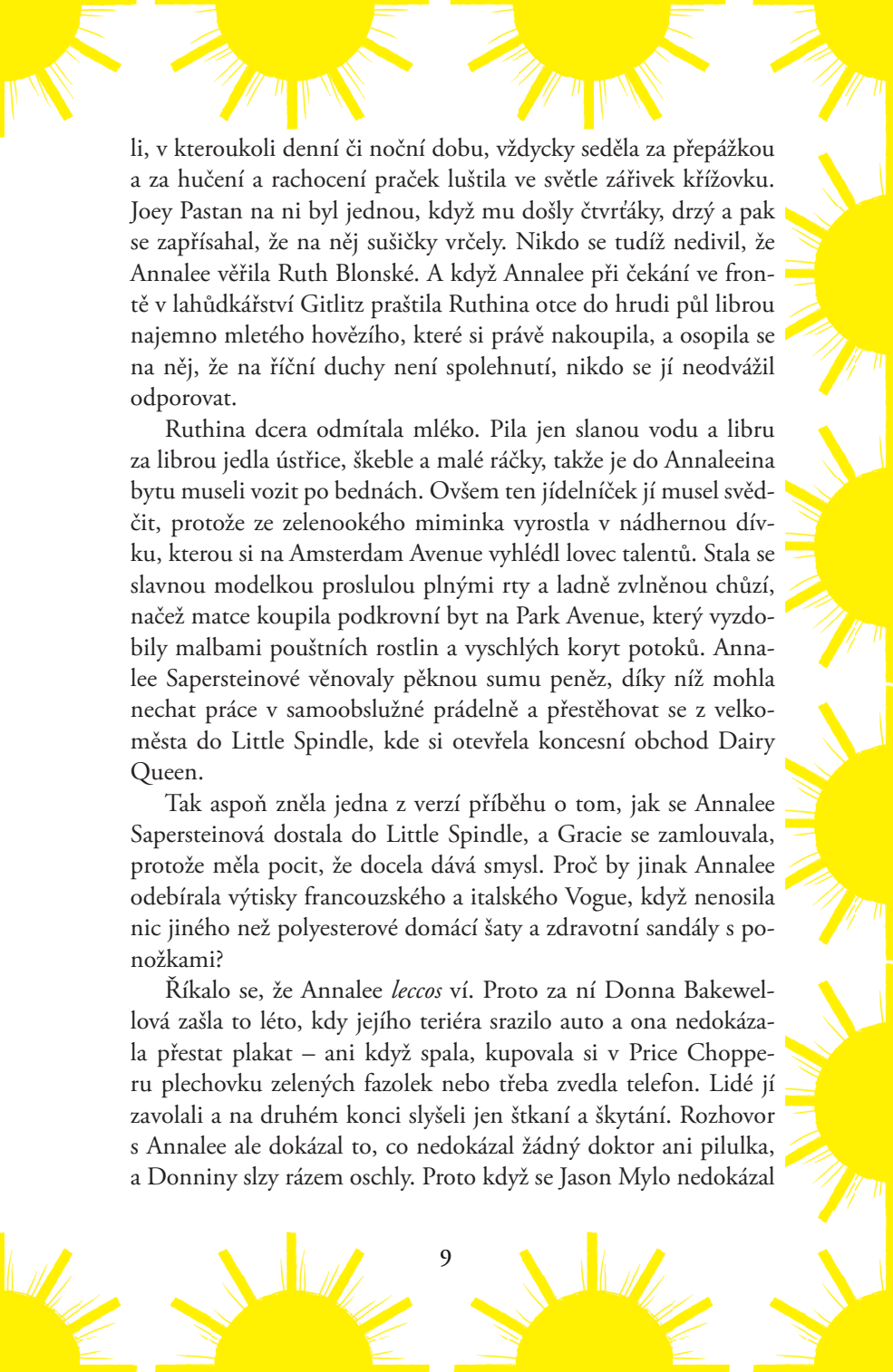
ným úspěchem obarvila pomocí dvou krabiček Ritu. Ve zprávách už celé dny slibovali déšť, ale oblohu nad městem pokrýval dusivý mrak, jehož široké šedé břicho ne a ne prasknout. Ruth se s kapkami potu stékajícími po kůži opírala o zábradlí a shlížela dolů na pohupující se hladinu řeky, jež byla pod zataženou oblohou nepřehlédná a skoro černá, a měla podivný pocit, že jí voda pohled oplácí.

Potom jí z růžové lžičky v ruce sklouzla kapka citronové zmrzliny, která ji polekala, jako by jí po zápěstí přešel chladný jazyk, a Marva Allsburgová na ni křikla: „Jdeme se do Jaybee mrknout na desky.“

Ruth si olízla citronovou zmrzlinu ze zápěstí a už na řeku ani nepomyslela.

Když se však v noci probudila – s prostěradlem zmáčeným potem a změtí rákosu u nohou postele –, znovu jí na mysl vytanula ta lepkavá stopa. Usnula oblečená a tunika se jí vlhce přilepila na břicho. Pod ní jí tělo horečnatě planulo zpola zapomenutými sny o říčním bohu, svalnatém stínu, jenž proplouval hlubokým proudem spánku se šedivou kůží posetou modrými a zelenými skvrnami. Její rty jako by právě někdo zlíbal a hlavu měla malátnou, jako by se příliš rychle vynořila z veliké hloubky. Chvilí trvalo, než jí odlehly uši a rozpoznala mechově kovový pach mokrého betonu a pak pochopila, co to k ní otevřeným oknem doléhá za zvuk – na ulice dole, kam zatím ještě nedosáhl úsvit, dopadal s vytrvalým tukaním déšť. Vedra konečně skončila.

O devět měsíců později Ruth porodila holčičku s chaluho-vě zelenýma očima a nitkami vlasů připomínajícími mořské řasy. Když otec Ruth vykopl z jejich činžáku bez výtahu, přičemž ji častoval polskými i anglickými nadávkami a vrčel cosi o chlapci z Portorika, který ji ve třetím ročníku pozval na maturitní ples, ujala se jí Annalee Sapersteinová, která nehleděla na drby a pomluvy sousedů. Annalee pracovala v samoobslužné prádelně s nepřetržitým provozem na Devětasedmdesáté západní ulici. Nikdo netušil, kdy spí, protože to vypadalo, že ať jste šli kolem kdyko-

li, v kteroukoli denní či noční dobu, vždycky seděla za přepážkou a za hučení a rachocení praček luštila ve světle zářivek křížovku. Joey Pastan na ni byl jednou, když mu došly čtvrtáky, drzý a pak se zapřísahal, že na něj sušičky vrčely. Nikdo se tudíž nedivil, že Annalee věřila Ruth Blonské. A když Annalee při čekání ve frontě v lahůdkářství Gitlitz praštila Ruthina otce do hrudi půl librou najemno mletého hovězího, které si právě nakoupila, a osopila se na něj, že na říční duchy není spolehnutí, nikdo se jí neodvážil odporovat.

Ruthina dcera odmítala mléko. Pila jen slanou vodu a libru za librou jedla ústřice, škeble a malé ráčky, takže je do Annaleeina bytu museli vozit po bednách. Ovšem ten jídelníček jí musel svědčit, protože ze zelenookého miminka vyrostla v nádhernou dívku, kterou si na Amsterdam Avenue vyhlédl lovec talentů. Stala se slavnou modelkou proslulou plnými rty a ladně zvlněnou chůzí, načež matce koupila podkrovní byt na Park Avenue, který vyzdobily malbami pouštních rostlin a vyschlých koryt potoků. Annalee Sapersteinové věnovaly pěknou sumu peněz, díky níž mohla nechat práce v samoobslužné prádelně a přestěhovat se z velkoměsta do Little Spindle, kde si otevřela koncesní obchod Dairy Queen.

Tak aspoň zněla jedna z verzí příběhu o tom, jak se Annalee Sapersteinová dostala do Little Spindle, a Gracie se zmlouvala, protože měla pocit, že docela dává smysl. Proč by jinak Annalee odebírala výtisky francouzského a italského Vogue, když nenosila nic jiného než polyesterové domácí šaty a zdravotní sandály s ponožkami?

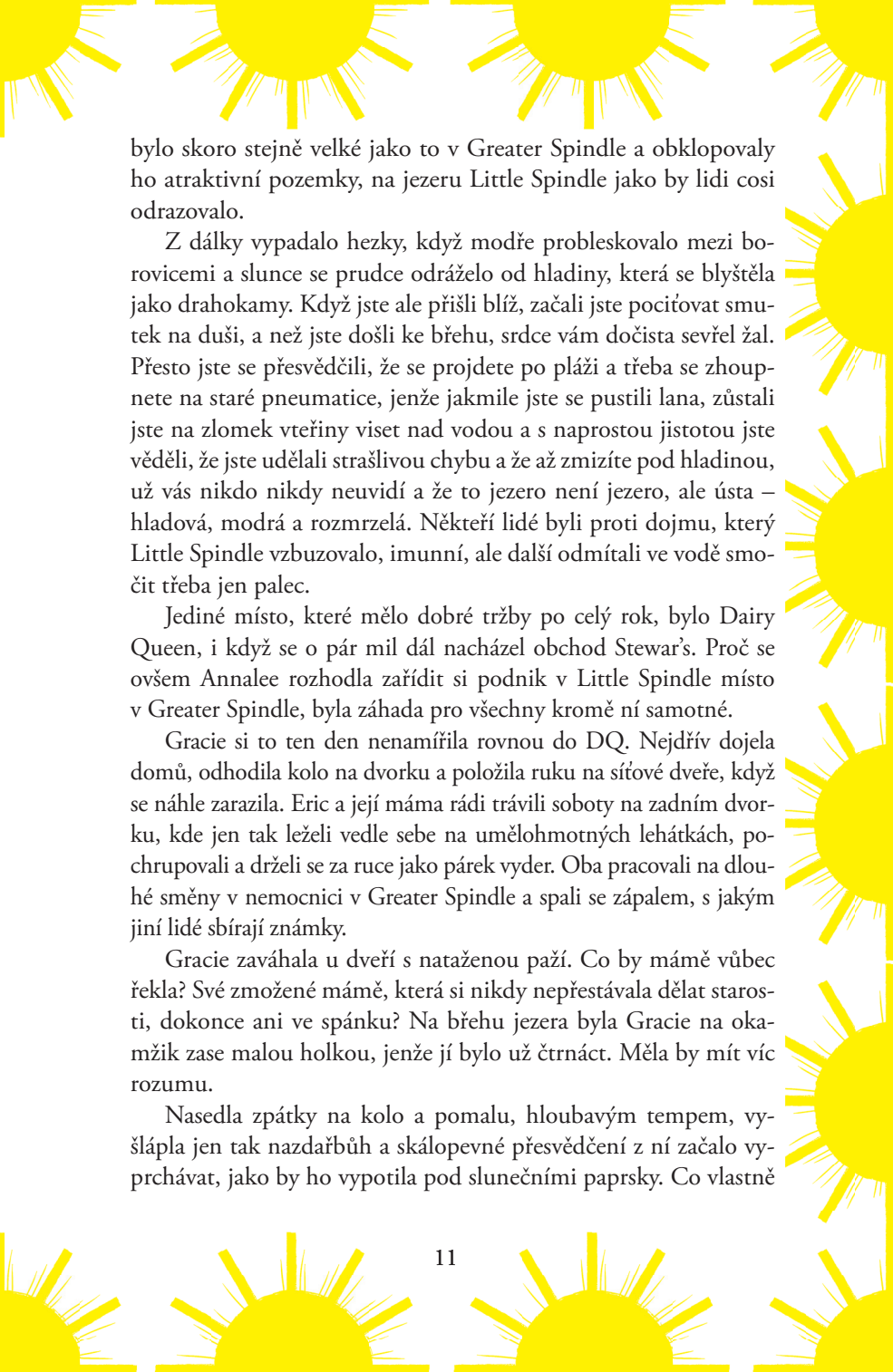
Říkalo se, že Annalee *leccos* ví. Proto za ní Donna Bakewellová zašla to léto, kdy jejího teriéra srazilo auto a ona nedokázala přestat plakat – ani když spala, kupovala si v Price Chopperu plechovku zelených fazolek nebo třeba zvedla telefon. Lidé jí zavolali a na druhém konci slyšeli jen štkání a škytání. Rozhovor s Annalee ale dokázal to, co nedokázal žádný doktor ani pilulka, a Donniny slzy rázem oschly. Proto když se Jason Mylo nedokázal

zbavit podezření, že jeho bývalá manželka proklela jeho nový pick-up, zašel jednou pozdě v noci do DQ, aby se poradil s Annalee. A proto také Gracie Michauxová vyhledala Annalee Sapersteino-ovou, když zahlédla cosi, co hodně vypadalo jako mořská příšera, rozrážející vody jezera Little Spindle.

Gracie seděla na břehu zátoky, kterou považovala za své soukromé území – na skalnatém ohybu na jižní straně jezera, o němž podle všeho nikdo nevěděl, nebo se o něj nezajímal. Na opalování to místo bylo příliš stinné a chyběly tu piknikové stoly a provazové houpačky, jež během sezony přitahovaly turisty jako máják. Gracie zrovna házela žabky a napomínala se, ať si neškrábe strup na koleno, protože chtěla vypadat dobře v džínových kraťasech, které si o svých čtrnáctých narozeninách ještě víc zkrátila, ale pak to stejně začala dělat. Vtom zaslechla šplouchnutí. Modrou vodní hladinu proťaly jeden, dva, tři hrby, které se leskly jako malé pohoří, vynořily se a znovu zajely pod hladinu. Po nich – Graciina mysl to současně odmítala a toužila připustit – do vody plácl *ocas*.

Gracie se pozpátku vyškrabala po břehu vzhůru k borovicím, kde se ztěžka postavila, a srdce se jí třepotalo v hrudi, zatímco čekala, až se voda znovu rozestoupí nebo se na písek vydere něco obřího a šupinatého, ale nic se nestalo. V puse cítila pronikavou chuť krve. Kousla se do jazyka. Jednou si odplivla, vyskočila na kolo, šlapala jako o život po hrbolaté pěšině k hladkému asfaltu hlavní silnice a stehna jí páčila jako čert, když se řítila městem.

O nějaké zběsilé jízdě nemohlo být řeči, protože Little Spindle by sotva kdo nazval městem. Byl tu minimarket, benzínová stanice s jediným bankomatem ve městě, veterinární klinika, řada obchodů se suvenýry a stará hala pro společenské akce přeměněná ve veřejnou knihovnu poté, co knihovnu v Greater Spindle před deseti lety vyplavila povodeň. Little Spindle nikdy nepostihly takový provoz nebo shluky bytových domů a výstavních vilek, kterými Greater Spindle přímo přetékal. Stála tu jen hrstka chatek k pronájmu a hotel U Vodní tříště. Přestože jezero

bylo skoro stejně velké jako to v Greater Spindle a obklopovaly ho atraktivní pozemky, na jezeru Little Spindle jako by lidi cosi odrazovalo.

Z dálky vypadalo hezky, když modře probleskovalo mezi borovicemi a slunce se prudce odráželo od hladiny, která se blyštěla jako drahokamy. Když jste ale přišli blíž, začali jste pociťovat smutek na duši, a než jste došli ke břehu, srdce vám dočista sevřel žal. Přesto jste se přesvědčili, že se projdete po pláži a třeba se zhoupnete na staré pneumatice, jenže jakmile jste se pustili lana, zůstali jste na zlomek vteřiny viset nad vodou a s naprostou jistotou jste věděli, že jste udělali strašlivou chybu a že až zmizíte pod hladinou, už vás nikdo nikdy neuvidí a že to jezero není jezero, ale ústa – hladová, modrá a rozmrzelá. Někteří lidé byli proti dojmu, který Little Spindle vzbuzovalo, imunní, ale další odmítali ve vodě smociť třeba jen palec.

Jediné místo, které mělo dobré tržby po celý rok, bylo Dairy Queen, i když se o pár mil dál nacházel obchod Stewart's. Proč se ovšem Annalee rozhodla zařídít si podnik v Little Spindle místo v Greater Spindle, byla záhada pro všechny kromě ní samotné.

Gracie si to ten den nenamířila rovnou do DQ. Nejdřív došla domů, odhodila kolo na dvorku a položila ruku na síťové dveře, když se náhle zarazila. Eric a její máma rádi trávili soboty na zadním dvorku, kde jen tak leželi vedle sebe na umělohmotných lehátkách, pochruovali a drželi se za ruce jako párek vyder. Oba pracovali na dlouhé směny v nemocnici v Greater Spindle a spali se zápalem, s jakým jiní lidé sbírají známky.

Gracie zaváhala u dveří s nataženou paží. Co by mámě vůbec řekla? Své zmožené mámě, která si nikdy nepřestávala dělat starosti, dokonce ani ve spánku? Na břehu jezera byla Gracie na okamžik zase malou holčkou, jenže jí bylo už čtrnáct. Měla by mít víc rozumu.

Nasedla zpátky na kolo a pomalu, hloubavým tempem, vyšlápla jen tak nazdařbůh a skálopevné přesvědčení z ní začalo vyprchávat, jako by ho vypotila pod slunečními paprsky. Co vlastně

viděla? Mohla to být ryba? Hejno ryb? Přitom ji ovšem vedl nějaký skrytý smysl, protože když dojela k Dairy Queen, zatočila na poloprázdné parkoviště.

Annalee Sapersteinová seděla jako obvykle u stolu u okna, luštila křížovku a před ní se rozpouštěl zmrzlinový pohár s burákovým máslem. Gracie znala Annalee hlavně díky historkám, které o ní s oblibou poslouchala, a díky mámě, která Gracii pořád posílala, ať Annalee pozve na večeři.

„Je stará a osamělá,“ říkala Graciina máma.

„Zdá se, že se jí to líbí.“

Máma vždycky zamávala prstem, jako kdyby dirigovala neviditelný orchestr. „Nikdo není rád sám.“

Gracie se snažila nekoulet očima. Vážně se snažila.

Teď vklouzla na tvrdou červenou sedačku naproti Annalee a zeptala se: „Víte něco o Bibliokovi?“

„Také ti přeju dobré odpoledne,“ odpověděla nabručeně Annalee, aniž vzhledla od křížovky.

„Promiňte,“ omlouvala se Gracie. Napadlo ji, že Annalee vysvětlí, že její den začal dost nezvykle, ale místo toho zkusila: „Jak se máte?“

„Ještě se držím naživu. Co kdybys občas použila hřeben?“

„K ničemu to není.“ Gracie se pokusila stáhnout hladké černé vlasy zpátky do ohonu. „Moje vlasy neposlouchají rozkazy.“ Chvilku počkala a pak se zeptala: „Takže... ta jezerní příšera?“

Věděla, že není první, kdo tvrdí, že ve vodách Little Spindle něco zahlédl. Příšeru spatřili několikrát v šedesátých a sedmdesátých letech, i když Graciina máma říkala, že to bylo proto, že tenkrát byli všichni na drogách. Městská rada se dokonce pokusila nalákat na příšeru turisty, když ji pojmenovali Bibliok – „přivítivá příšerka z Little Spindle“ – a na značku VÍTEJTE V LITTLE SPINDLE přidali obrázek přátelsky vyhlížejícího mořského hada s pohyblivými nalepovacíma očima. Nápad se neuchytil, ale na značce se stále daly rozeznat hadí obrysy a před pár lety na ni kdosi nasprejoval obří pyj. Městské radě trvalo tři dny, než si toho

všimli a sehnali někoho, kdo to přemaloval, a značka mezitím vypadala, jako by se Bublik pokoušel o sex s písmenem E na konci LITTLE SPINDLE.

„Myslíš tím lochnesku?“ zeptala se Annalee a zvedla k ní oči za tlustými brýlemi. „Jsi spálená.“

Gracie pokrčila rameny. Vždycky byla spálená nebo z ní spálení slézalo nebo se měla každým okamžikem spálit. „Myslím tím *naši* jezerní příšeru.“ Ta nevypadala jako lochneska. Měla úplně jiný tvar. Vlastně se celkem podobala potrhlému hadovi z městské značky.

„Zeptej se toho kluka.“

„Jakého kluka?“

„Nevím, jak se jmenuje. Je to letňák. Chodí sem každý den ve čtyři na zmrzlinu s třešňovou polevou.“

Gracie se udělalo zle. „Třešňová poleva je zlo.“

Annalee píchla perem do vzduchu jejím směrem. „Kvůli třešňové polevě tu točenou zmrzlinu prodám.“

„Jak vypadá?“

„Hubený. Velký fialový batoh. Bílé vlasy.“

Gracie se svezla dolů do boxu a její tělo zklamaně ochablo. „Eli?“

Gracie znala většinu dětí, které se do Little Spindle nějakou dobu vracely na prázdniny. Držely se spolu. Jejich rodiče se zvali na barbecue a ony se pohybovaly v neurvalých tlupách na horských kolech, zabíraly si jezera, vytvářely fronty u Rottieho hamburgerárny a DQ a chodily do Jüvenýrů zrovna před Svátkem práce, aby si koupily čepici nebo přívěšek na klíče. Eli se ale vždycky držel o samotě. Jeho rodina si musela pronajímat chatu někde na severní straně jezera, protože se každý květen objevil na hlavní cestě a kráčel si to k jižnímu břehu v kostkovaných kraťasech, které mu byly moc velké, a s fialovým batohem na zádech. Ve vybledlých tenisákách se přikodrcal do knihovny, kde sám strávil celé odpoledne, potom si vzal svůj velký batoh a šinul si to domů jako nějaká podivná blondatá svinka, ale předtím se ještě zastavil v DQ – podle všeho aby si dal zmrzlinu s třešňovou polevou.

„Je s ním něco v nepořádku?“ zeptala se Annalee.

Dalo se to těžko vysvětlit. Gracie pokrčila rameny. „Přijde mi z nich nejhorší.“

„Jako lidská třešňová zmrzlina?“

Gracie se zasmála a pak se kvůli tomu cítila provinile, když se na ni Annalee zadívala přes tlustou umělohmotnou obrubu brýlí a podotkla: „Kdežto ty jsi miláček města? Prospělo by ti mít víc kamarádů.“

Gracie se zatahala za roztržený konec nově zastřižených krátků. Měla kamarády. Mosey Allenová byla v pohodě. A Lila Brightmanová taky. Měla s kým obědvat. Měla někoho, kdo na ni čekal před prvním zazvoněním. Až na to, že stejně jako většina jejích spolužáků bydlely v Greater Spindle.

„Co by Eli Cuddy mohl vědět o Bibliokovi?“ zeptala se Gracie.

„Tráví většinu života v knihovně, nebo ne?“

Annalee měla pravdu. Gracie poklepala prsty na stůl a seškrábala si z nehtu na palci další kousek oprýskaného jasně fialového laku. Vzpomněla si na historku o zelenookém miminku a říčním bohu. „Takže jste nikdy nic jako Bibliok neviděla?“

„Sotvaže vidím pero ve vlastní ruce,“ odpověděla Annalee kysele.

„Kdyby ale někdo viděl příšeru, skutečnou, ne jako... metaforu, tak by to byl nejspíš blázen, že?“

Annalee si kostnatým prstem postrčila brýle na nose. Hnědě oči za nimi se něžně, slzavě leskly. „Příšery jsou všude, *tsigele*,“ řekla. „Vždycky je dobré znát jejich jméno.“ Dala si lžičku tekutiny, co zbyla z její zmrzliny, a mlaskla rty. „Tvůj kamarád je tady.“

Eli Cuddy stál u pultu s těžkým batohem na zádech a objednával si. Problém s Elim nebyl v tom, že byl raději v knihovně než venku. To Gracii nevadilo. Šlo o to, že se nikdy s nikým nebavil. A vždycky vypadal trochu – provlhle. Bylo to tím, jak se mu oblečení lepilo na hubený hrudník, i tím, jak se zdálo, že kdybyste se dotkli jeho kůže, byla by *mokrá*.

Eli se usadil v boxu se dvěma sedačkami a opřel si o bok batohu knížku, aby mohl při jídle číst.